

KESKKONNAAMET

Mattias Agabus
Agabus arhitektid OÜ
mattias@agabus.eu

Teie 26.03.2026

Meie 15.04.2026 nr 7-9/26/5875-2

Seisukoht (Käsmu metsalava ehitus, ehitusluba nr 2512271)

Austatud Mattias Agabus

Kirjutate seoses Käsmu metsalava ehitusega.

Pinnasteest

Toote välja, et metsalava ehituse käigus ja juba enne seda muutus vihmade tõttu metsavaheline tee läbimatuks mudaks, mis suunas paljud külastajad valima uusi radu kõrval olevalt metsaalalt. Ehitusprotsessis raskete veokite ja mullatööde tõttu halvenes tee seisund veelgi. Tee tehti küll kiiresti taas läbitavaks, kuid seda tehti kiirustades ja ilma nõuetekohase teavituse ning ehitisteatise taotlemiseta. Töite esile, et uuendatud tee aitab edaspidi vältida selle muutmist mudaseks ning kaitseb seeläbi ka ümbritsevat loodust, mis on kooskõlas kaitse-eesmärkidega.

Käsmu küla lõpus asuvast Neeme tee 86¹ kinnistu parklast külaplatsini² viiv looduslik pinnaste (RMK matkaraja lõik) on kaetud kruusakihi. Keskkonnaamet ei loe alusehitise pinnasteed ehitiseks, mistõttu pinnastele katte paigaldamist loetakse uue tee ehitamiseks.

Antud pinnaste jääb valdavalt Lahemaa rahvusparki piiranguvööndisse ning osaliselt Käsmu sihtkaitsevööndisse, kuskehtib looduskaitsealadega (LKS) ja Lahemaa rahvusparki kaitse eeskirjaga³ (*kaitse-eeskiri*) sätestatud kaitsekord. Ehitiste püstitamine (sh ka ehitised, mis ehitusseadustiku lisa 1 alusel ei ole ehitisteatise või ehitusloa kohustusega) Lahemaa piiranguvööndis on lubatud kaitseala valitseja⁴ nõusolekul⁵. Sihtkaitsevööndis on keelatud, kooskõlas kaitse-eeskirjaga sätestatud erisustega, uute ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul tee- ja tehnovõrgurajatiste ning tootmisotstarbeta rajatiste püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu tarbeks või rajatiste püstitamine kaitseala tarbeks⁶.

Keskkonnaamet teostas alal 16.03.2026 Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) esindajatega ning 02.04.2026 külaesindajatega alal vaatluse. Ehitiste tagantjärele seadustamine on võimalik vaid juhul, kui ehitustegevust oleks peetud võimalikuks ja lubatavaks ka ehitustegevuse eelselt. Külaplatsini viiv pinnaste on kaetud loodusliku kruusaga, mille all kohati geotekstiil. Teetrassi pole laiendatud ning enne katte paigaldamist ei eemaldatud olemasolevat pinnast. Tööd teostati olemasoleva teetrassi piires,

¹ Katastritunnus 92201:014:0078.

² Katastritunnus 88701:001:1070.

³ Vabariigi Valitsuse 19.02.2015 määrus nr 18 „Lahemaa rahvusparki kaitse-eeskiri“.

⁴ Kaitse-eeskirja § 4 alusel on kaitseala valitseja Keskkonnaamet.

⁵ Kaitse-eeskirja § 23 lg 2 p 2.

⁶ Kaitse-eeskirja § 16 lg 1 p 3.

mistõttu ei kaasnenud nendega puude raiet ega pinnase ulatuslikku eemaldamist ning seeläbi välditi puude juurestiku kahjustamist. Olemasolevale pinnastele katte paigaldamisega ei ole kahjustatud kaitseala kaitse-eesmärke ega kaitseala seisundit.

Kruuskattega teed Keskkonnaamet alal sobivaks ei pea, seega **selle seadustamine ehitisena (kruuskattega teena) ei ole võimalik** ja ala tuleb ka edaspidi käsitleda kui pinnasteed. Arvestades, et olemasolevat pinnast kruuskatte paigaldamisel ei eemaldatud, võib ülesvõtmisega tekkida täiendavad pinnase- ja puujuurte kahjustused. **Seega Keskkonnaamet on seisukohal, et paigaldatud teekate võib alles jääda, ent sellel tuleb lasta taastuda looduslikkus niivõrd kui see võimalik on.** Kohtades, kus on tükati nähtavad geotekstiili osad, tuleb siiski vähesel määral parandustööd teha, et geotekstiili visuaalselt näha ei oleks. **Palume aidata kaasa järelevalvele, et sel teelõigul peetakse kinni liikluskorralduse reeglitest, st mootorsõidukiga liiklemine antud lõigul on reeglina keelatud.**

Lava kaugus puudest

Toote välja, et metsalava mahamärkimisel edastasite ehitajale kõik ehitusloa saanud materjalid: geoalusele märgitud lava asukoha dwg faili koos ehitusloa nr.2512271/10984 märkustega, kus oli selgelt kirjas, et „*Keskkonnaamet annab nõusoleku ehitusloa väljastamiseks tingimusel, et metsalava asukoht planeeritakse selliselt, et puude võra projektsoonist (minimaalne juurestiku kaitseala) jääb puhverala 4m.*„ Praeguseks on selgunud, et lava on püstitatud kuuskede võrade projektsioonialale maapinnal, kuid mitte sellest nõutud täiendava 4 meetri kaugusele. Näib, et maha märkimisel arvestati küll võrade projektsiooniga, kuid puhverala ulatus hinnati ekslikult.

Keskkonnaameti hinnangul võib tekitada ehitise püstitamine (kaevetööd, ehitusmasinate liikumine) puudele lähemale kui nõutav puhver (võraprojektsioonist minimaalselt 4 m) puujuurte kahjustusi, halvendades sellega puude kasvutingimusi ja viies puude kahjustumise või hukuni. Paikvaatlusel oli ka tuvastatav alustaimestiku mõningane kahjustumine lavaga piirneval metsamaal. **Kuna ehitis on betoonalusel, pole võimalikke puujuurte kahjustusi võimalik konkreetsetes asukohtas heastada. Seega aktsepteerib Keskkonnaamet metsalava asukohta tingimusel, et ehitise mõjuala ei laiene ehitise perimeetrist kaugemale ja kahjustunud alustaimestik metsamaal saaks taastuda.**

Lava kõrval kasvanud kuuse küsimus

Lisatud selgitustes on toodud, et konkreetse kuuse osas algatati raieloa menetlus külaelaniku ja metsaökoloogi Andres Koppeli initsiatiivil. Ta on põhjalikult tegelenud ökosüsteemide uurimisega seoses kliimamuutustega ning omab laiemat ülevaadet kuuskede kasvutingimuste muutustest ja nendega kaasnevatest mõjudest, sealhulgas seenhaiguste levikust. Oma erialase kogemuse põhjal tuvastas ta vaatlusalusel kuusel ulatusliku ja kaugemale arenenud juuremädanikku põhjustava seenhaiguse – juurepessu kolde.

Keskkonnaamet on alates külakiige menetlusest korduvalt oma kirjades välja toonud, et ehitiste planeerimisel tuleb arvestada piisava puhvriga, et puude raie põhjusel, et muutuvad ohtlikuks kavandatavale ehitistele, oleks ka tulevikus välistatud. Keskkonnaamet oli teadlik puu seisukorrast. Antud juhul on kuusk tehtud nn elustikupuuks, millega võib nõustuda.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Maret Vildak

juhtivspetsialist

looduskasutuse osakond

Krista Pukk 5699 5021

krista.pukk@keskkonnaamet.ee